

WYSTAWA

Więcej światła

Ta wystawa to gratka dla spragnionych polskiej powojennej awangardy. Wystawa „Światło. Praktyki odporności” to opowieść o tym, jak światło, to fizyczne i to metaforyczne, kształtuje naszą percepcję, emocje i wewnętrzną siłę. – To fundamentalne arché – źródło życia i energii, prawdy i poznania – prowadzi nas przez ekspozycję – mówi o wystawie jej kuratorka Anna Muszyńska. – Ta wystawa przypomina, że człowiek od zawsze potrafił dostosować się do zmieniających się warunków. Szukał światła nawet w ciemności, odnajdywał sens, kreował nowe formy życia i sztuki. Budowanie odporności jest codzienną praktyką, która pozwala nam przetrwać i iść dalej. Inspiracją dla tematu wystawy jest obraz Jerzego Tchorzewskiego „Człowiek i światło” z 1956 roku. Dzieło to powstało niedługo po II wojnie światowej, w okresie „odwilży”. Obraz nabiera więc wymiaru metafory odrodzenia, zarówno artystycznego, jak i egzystencjalnego. Eksplodująca gwiazda staje się znakiem nadziei oraz nowej energii twórczej. Na ekspozycji w budynku przy Bobrowieckiej 6 w Warszawie znajdziemy prace 32 artystów, pochodzące z kolekcji Fundacji Rodziny Staraków (Anna i Jerzy Starakowie są właścicielami jednej z najważniejszych kolekcji polskiej sztuki współczesnej w kraju) i wypożyczone z Muzeum Sztuki w Łodzi: m.in. prace Urszuli Broll, Janiny Kraupe-Świderskiej, Teresy Tyszkiewicz, Barbary Pniewskiej, Agnieszki Polskiej, Doroty Kozieradzkiej, Wojciecha Fangora, Ryszarda Winiarskiego, Józefa Robakowskiego, Henryka Sta-

żewskiego, Władysława Strzemińskiego i więcej. Nagromadzenie tylu wybitnych dzieł polskiej sztuki w jednym miejscu faktycznie unosi, podnosi na duchu i wpuszcza światło w mroki duszy. Wizyta w Spectra Art Space to dobry pomysł na początek roku. ▲ (Paulina Reiter)

ŚWIATŁO. PRAKTYKI ODPORNOŚCI, Spectra Art Space, kuratorka Anna Muszyńska, do 31 maja 2026

FILM

Nocna zmiana

Film „Bohaterka”, napisany i wyreżyserowany przez Petrę Volpe, powstał z inspiracji autobiograficzną powieścią byłej pielęgniarki Madeline Calvelage. To intensywny, poruszający dramat, który z codzienności nocnego dyżuru czyni wciągający thriller o ratowaniu ludzkiego życia. Wraz z Florią – pielęgniarką graną przez zachwycającą, znaną z „Pokoju nauczycielskiego” Leonie Benesch – trafiamy na „prawie pełny” oddział chirurgiczny w Zurychu. Szpital jest czysty, nowoczesny. Doskonale wyposażony w sprzęty, ale nie w personel. „Przepraszam, jesteśmy tylko we dwie na oddziale” – powtarza pacjentom Floria, przytłoczona skalą obowiązków. Nie ma czasu napić się wody. Pracuje sumiennie, z oddaniem, ale każda kolejna godzina dyżuru wystawia ją na coraz większą próbę. Tempo pracy jest szalone – jedno wezwanie goni następne, a wiele zadań wymaga precyzji, od której często zależy czyjeś życie. Kamera niemal nie odstępuje bohaterki, trzyma się blisko, co sprawia, że jako widzowie zaczynamy odczuwać jej napięcie i tłumione emocje.

ARKADIUSZ GRUSZCZYŃSKI POLECA WIERSZ

Byliśmy objawieniem

*Byliśmy objawieniem.
Zjawiskiem zorzy polarnej.*

*Rozrzucaliśmy ciuchy
po całej adrenalinie.*

*Cytowaliśmy nasze ciała
bez biograficznych przypisów.*

Zwolniliśmy ze służby rozum.

*I chociaż nic się nie kończyło
to już żegnało na krzyż.*

EWA LIPSKA - poetka. Wiersz pochodzi z tomu „20 wierszy” (wyd. Austeria)

MARTA FREJ RYSUJE

Galeria pacjentów – od chorej na raka matki kilkuletnich dziewczynki, przez starszego mężczyznę czekającego na diagnozę, po rozczeniowego bogacza – ukazuje skalę napięć i oczekiwań. W tym chaosie Floria wciąż stara się zachować humanizm: uspokaja kótylśanką staruszkę z demencją, ogląda zdjęcia psa, za którym tęskni pacjent, owija szyję zmarłej pacjentki elegancką chustą. W ten krajobraz różnych postaci Volpe wpisuje gorzką refleksję o równości wobec śmierci i choroby. „Bohaterka” jest hołdem dla pracowników ochrony zdrowia. Vol-

pe swoim filmem opowiada o empatii, ale także ostrzega przed globalnym kryzysem niedoboru pielęgniarek – według szacunków WHO do 2030 r. zabraknie ich 13 mln. To kino, które angażuje i zostawia z poczuciem głębokiego niepokoju, ale również wzruszenia i wdzięczności. Film jest szwajcarskim kandydatem do Oscara, a autorkę zdjęć Judith Kauffmann nagrodzono Złotą Żabą na festiwalu Camerimage. ▲ (Justyna Grochal)
„BOHATERKA”, reż. Petra Volpe, Tydzień Filmu Niemieckiego, 22 stycznia – 5 lutego